# H2 - Indtastning af blanderecepter

**Korrekt indtastning af blanderecepter er grundlaget for at blandingerne er korrekt sammensat.**

## 1. Blanderecepten indtastes i procent eller forholdstal

- I Funki og Skjold indtastes alle komponenter inklusiv vand i procent eller forholdstal afhængigt af fodercomputer
- I Big Dutchman indtastes alle komponenter eksklusive vand i procent og derefter blandeforhold mellem tørstof og vand
- Fortæl din foderrådgiver hvilket anlæg du har, og bed om at få udskrift af recepten opsat til dit anlæg – herved minimeres fejlmuligheder under indtastning.

**Afsnit 2 i minimanualen viser, hvordan indtastningerne foretages i dit anlæg.**

## 2. Hurtig og simpel kontrol af indtastning

- Hvis der er flere dyregrupper i besætningen, skal energiindholdet i alle komponenter indtastes i FEsv
- I fodercomputeren aflæses FEsv/kg mix. Dette tal skal stemme overens med det beregnede antal FEsv/kg i foderoptimeringen
- Hvis det ikke stemmer, er der fejl i indtastningen af enten komponenter eller recept
- Hvis der er fejl i komponenter, se H1 - Foderkomponenter til vådfoder for korrekt indtastning af tørstof og energi

## 3. Vælg kun erstatningskomponenter hvor det er relevant

- Korn erstattes med andet korn, f.eks. byg med hvede
- Valle erstattes med vand eller en blanding af vand og korn, som passer med FEsv/kg i valle. I Big Duchman erstattes valle med korn, da computeren selv tager ekstra vand ind.
- Der skal ikke indtastes erstatningskomponent for sojaskrå. Derved sikres, at der altid kommer alarm, når der ikke kan indtages sojaskrå.
- Ved brug af alternative komponenter med varierende forsyning, skal der laves nødrecepter.

**Se afsnit 2 i minimanualen om indtastning af erstatningskomponenter.**

| 30-100kg Pos | Mix 1 | komp nr | silo nr | Erstat Pos. | 0% Tør. | % produc. | ts % | FE/ kg ts | pris/ kg |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | VAND | 1 | 1 | 0 | 0.000 | 245.587 | 0.0 | 0.00 | 0.000 |
| 2 | | 0 | 0 | 0 | 0.000 | 0.000 | 0.0 | 0.00 | 0.000 |
| 3 | S1+M-R | 4 | 3 | 7 | 15.272 | 15.000 | 87.6 | 1.43 | 0.000 |
| 4 | S2+M+R | 6 | 4 | 7 | 12.160 | 12.500 | 83.7 | 1.28 | 0.000 |
| 5 | S3+M+R | 9 | 5 | 6 | 6.586 | 6.667 | 85.0 | 1.02 | 0.000 |
| 6 | S4+M+R | 12 | 6 | 7 | 0.000 | 0.000 | 85.8 | 1.29 | 0.000 |
| 7 | S5+M+R | 15 | 7 | 6 | 43.977 | 44.833 | 84.4 | 1.34 | 0.000 |
| 8 | | 0 | 0 | 0 | 0.000 | 0.000 | 0.0 | 0.00 | 0.000 |
| 9 | S6+M-R | 22 | 8 | 10 | 0.000 | 0.000 | 88.5 | 1.08 | 0.000 |
| 10 | S7+M-R | 25 | 9 | 9 | 17.828 | 17.333 | 88.5 | 1.08 | 0.000 |
| 11 | MIN 1 | 28 | 10 | 7 | 4.177 | 3.667 | 98.0 | 0.18 | 0.000 |
| 12 | E-VIT | 30 | 11 | 0 | 0.000 | 0.000 | 99.0 | 0.00 | 0.000 |
| 13 | | 0 | 0 | 0 | 0.000 | 0.000 | 0.0 | 0.00 | 0.000 |
| 14 | | 0 | 0 | 0 | 0.000 | 0.000 | 0.0 | 0.00 | 0.000 |
| indhold pr kg mix. | | | | | 100.000 | 100.000 | 24.9 | 0.306 | 0.000 |

Blandings forhold 1: 3.0 Beregne blandingen

Korrekt indtastning af blanderecept sikrer korrekt foder i krybben

**Ændring i vandprocent eller FE**

Husk at få rettet foderoptimeringen til, hvis der sker ændringer i vandprocenten i f.eks. korn. Tørstof og FEsv skal være ens i fodercomputer og på optimering.

**Vagtordning**

Der skal hurtigt reageres på hårde alarmer. Lav en vagtordning for at der bliver reageret på alarmer også uden for arbejdstid.

**Erstatnings-komponenter**

Relevante erstatningskomponenter skal aftales med din foderrådgiver.

## Kommentarer til H2 - Indtastning af blanderecepter

| | |
|---|---|
| **1.** | Vær opmærksom på, at der er forskellige krav til indtastningen i de forskellige anlæg, styringer og versioner.<br><br>For enkelthedens skyld bør du altid indtaste værdierne direkte fra blanderecepten, da mellemregninger øger risikoen for fejl. Efterspørg en optimeringsudskrift, der er tilpasset din fodercomputer.<br><br>Vådfodercomputeren kan kompensere for skylle- og spulevand ca. 30 liter vand, derfor skal alle blandinger indeholde minimum 1-3 % vand. |
| **2.** | Når blanderecepten ændres, skal alle værdier for indholdet af FE (FEsv eller FEso) og tørstof kontrolleres for alle komponenter (se H1 - Foderkomponenter til vådfoder). En typisk fejl er, at der er ændret på tørstofprocent i korn i vådfodercomputeren og ikke i optimeringen eller omvendt. Derfor skal det kontrolleres, at de FE'er, anlægget beregner pr. kg fodersuppe, stemmer overens med optimeringen. Derved er du sikker på, at indtastning vedrørende komponenter og blanderecepter er korrekte.<br><br>Hvis der ønskes mere eller mindre vand eller tørstof i blandingen, end der står i optimeringen, vil anlæggets beregning af FE pr. kg fodersuppe være forskellig fra optimeringen. Indtast derfor først blandingen som den står på foderoptimeringen. Kontrollér derefter, at FE/kg er det samme på computeren som på optimeringen. Først herefter rettes vandindholdet/blandingsforholdet på fodercomputeren til det ønskede (se H3 - Indtastning af grundindstillinger H3 - Indtastning af grundindstillinger). |
| **3.** | Sojaskrå har ingen erstatningskomponenter, da der sjældent findes erstatningskomponenter på den enkelte ejendom. Raps og solsikke kan normalt ikke anvendes som erstatningskomponenter, da andelen af disse fodermidler så bliver for stor i blandingen. Det giver markant lavere foderoptagelse og dermed tab af produktivitet.<br><br>Det giver en mere stabil produktivitet, hvis foderet smager ens fra dag til dag. Anvendes alternative komponenter med svingende forsyning, så stræk om muligt den pågældende leverance, så den altid indgår i blandingen. Derved ændres foderets smag ikke radikalt. Det gøres lettest ved at have 2 til 3 nødrecepter, hvor komponenten indgår med forskellige mængder. Disse kan så tages i brug afhængig af forsyningssituationen.<br><br>Valle leveres så hyppigt, at det er i orden med en erstatning med vand og korn på enkelte fodringer. Ved en hel dag uden valle bør der være nødrecepter.<br><br>Generelt bør optimeringerne laves, så man ikke løber tør for komponenten hver uge. |